

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยประยุกต์ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ในการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาผลการใช้แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา

ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยศึกษาจากสภาพปัจจุบัน บริบทของโรงเรียน และสภาพการดำเนินการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลในการศึกษา

ในการดำเนินการวิจัยในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย การลงพื้นที่สังเกต และข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มร่วมกันระหว่างผู้วิจัย กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภักดิ์ และโรงเรียนวัดลาดระโงง จำนวน 24 คน ซึ่งเป็นการสุ่มแบบเจาะจง (ดังปรากฏรายชื่อในภาคผนวก ข)

2. การดำเนินการ

ครั้งที่ 1 วันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ผู้วิจัยได้เชิญผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 2 ท่าน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย นางจุฑามาศ รอดภัย ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดช้าง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นางอัจฉรา คหินทวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลาดระโงง อำเภอบางปะอิน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นางอภิญญา อ่อนจริง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสำเร็จ ศรีอำไพ หัวหน้างานการประกันคุณภาพการศึกษา ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ ดร.มูรพาทิศ พลอยสุวรรณ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอสภาพปัญหาการบริหารงาน 4 งานหลัก ซึ่งประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการบริหารงานสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อวางแผนพัฒนาหาแนวทางแก้ไขให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ครั้งที่ 2 วันที่ 1 – 31 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีกวั่งค์ และโรงเรียนวัดลาดระโงง เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและบริบทของโรงเรียน

ครั้งที่ 3 วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2548 เวลา 8.30 – 16.30 น. ผู้วิจัยจัดประชุม ผู้บริหาร ครูกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีกวั่งค์ และโรงเรียนวัดลาดระโงง เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก

วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่พบเห็นในขณะปฏิบัติงานประจำและความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน โดยผู้วิจัยตั้งประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้เกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ให้มากที่สุด ผู้วิจัยทำการจดบันทึกและผู้ช่วยคอยทำหน้าที่ควบคุมเรื่องบันทึกเสียงและอำนวยความสะดวกให้กับผู้วิจัย

การสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการ เปิดประเด็น โดยการกล่าวแนะนำ วัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม ซึ่งประเด็นหลักที่ใช้ในการสนทนา คือ สภาพปัญหาของการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษา ความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษา และแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสมกับสถานศึกษา

1. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม การจดบันทึกแบบบันทึกเสียง และกล้องบันทึกภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิจัยขั้นนี้ เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ในประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและต้องการแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต 3) ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม พร้อมกับเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยาย

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ พัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้การมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แหล่งข้อมูลในการพัฒนา

ในการดำเนินการวิจัยขั้นนี้ ผู้วิจัยได้นำผลจากการสนทนากลุ่มร่วมกันระหว่างผู้วิจัย กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภักดิ์ และโรงเรียนวัดลาดตระโฮง จำนวน 24 คน โดยการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษา

2. การดำเนินการ

วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 เวลา 8.30 – 16.30 น. ผู้วิจัยจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภักดิ์ และโรงเรียนวัดลาดตระโฮง เพื่อสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยผู้วิจัยเริ่มจากการนำข้อสรุปสภาพปัญหาและความต้องการและศึกษาแนวคิดจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดโครงสร้างของแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษา 2) การวางแผนและ กำหนดแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา 3) การส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา 4) การประเมินผลและปรับปรุง เพื่อจัดทำคู่มือแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการประชุมวิพากษ์ และร่วมกันตรวจสอบความ

เหมาะสมของกลุ่มมือ พร้อมร่วมกันปรับปรุงคู่มือแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม ร่างคู่มือแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สมุดบันทึก เทปบันทึกเสียงและกล้องบันทึกภาพ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับขั้นนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จากประเด็นการวิพากษ์แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของเนื้อหา ตามแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมสนทนาทั้งหมดได้ร่างขึ้น และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยาย

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาผลการใช้แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาผลการใช้แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

1. แหล่งข้อมูลในการศึกษา

ในการดำเนินการวิจัยในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ครูกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนวัดท่าใหม่ จำนวน 10 คน

2. การดำเนินการ

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ผู้วิจัยได้นำแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษามาทดลองใช้กับโรงเรียนวัดท่าใหม่ เป็นเวลา 3 เดือน ซึ่งเริ่มจากผู้วิจัยและสถานศึกษาร่วมกันศึกษาคู่มือ ผู้วิจัยชี้แจงการใช้คู่มือ และให้สถานศึกษาออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจน แต่งตั้งคณะทำงานและดำเนินการตามคู่มือที่จัดทำขึ้น

วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2549 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ด้านความพึงพอใจ การสังเกต และจากการให้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

3. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ สมุดจดบันทึก การสัมภาษณ์ การสังเกตของผู้วิจัย และจากการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ และนำเสนอเชิงบรรยาย ประกอบตาราง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา